

Frederiksborg Amtsråd
Amtsgården
Kongens Vænge 2
3400 Hillerød

Dato: 12 AUG. 1999
Kontor: 1. kommunekontor
J. nr.: 1999/1070/020-2
Sagsbeh.: HBR
Fil-navn: kon.frisygehusløkke

I brev af 7. juli 1999 har Frederiksborg Amtskommune anmodet Indenrigsministeriet om en udtalelse vedrørende ansvarsfordelingen mellem økonomiudvalget, sundhedsudvalget, bestyrelsen og direktionen for Hørsholm Frisygehus i forbindelse med Frederiksborg Amtsråds beslutning om at nedsætte bestyrelsen for Hørsholm Frisygehus som et særligt udvalg i medfør af § 17, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse.

Frederiksborg Amtskommune har endvidere anmodet Indenrigsministeriet om at meddele dispensation fra styrelsesloven, såfremt ministeriet finder bestyrelseskompetencen for vidtgående i forhold til styrelseslovens § 17, stk. 4.

Det fremgår af sagen, at etableringen af Hørsholm Frisygehus er en del af amtsborgmesterens udspil "Bedre amt for pengene" fra august 1998.

Etableringen af frisygehuset indgik efterfølgende i den budgetaftale, der blev indgået den 10. september 1998. Frederiksborg Amtsråd vedtog på baggrund af budgetaftalen amtskommunens budget for 1999 på amtsrådets møde den 8. oktober 1998.

Etableringen af frisygehuset indgik ligeledes i den kapacitetsplan for sundhedsvæsenet, som Frederiksborg Amtsråd vedtog den 18. marts 1999. I kapacitetsplanen blev det bl.a. fastlagt, hvilke klinikker der skal etableres på Hørsholm Frisygehus.

Spørgsmålet om de organisatoriske rammer for etableringen af Hørsholm Frisygehus blev behandlet på økonomiudvalgets møde den 19. maj 1999.

Til brug for økonomiudvalgets behandling af sagen den 19. maj 1999 forelå bl.a. materiale udarbejdet af Frederiksborg Amtskommune i samarbejde med advokatfirmaet Poul Schmidt, herunder et notat af 25. februar 1999 vedrørende mulige modeller for organisering af Hørsholm Frisygehus samt notat af 18. maj 1999 om frihedsgrader til Hørsholm Sygehus.

I notatet af 25. februar 1999, der er et oplæg til principbeslutning vedrørende valg af organisationsform, skitseres tre modeller for etablering af Hørsholm Frisygehus:

- etablering af Hørsholm Frisygehus som et aktieselskab,
- etablering af Hørsholm Frisygehus som en selvejende institution, og
- nedsættelse af bestyrelsen for Hørsholm Frisygehus som et udvalg i medfør af styrelseslovens § 17, stk. 4.

For så vidt angår etableringen af Hørsholm Frisygehus som et aktieselskab fremgår det af notatet af 25. februar 1999, at Hørsholm Frisygehus ikke i sin helhed kan etableres i aktieselskabsform.

Det fremgår desuden af notatet af 25. februar 1999, at amtskommunen ikke lovligt kan bevare en bestemmende indflydelse over sygehusets ledelse og drift, hvis sygehuset etableres som en selvejende institution. Amtskommunens indflydelse vil derfor være begrænset til indgåelse af aftaler om køb af ydelser fra sygehuset og formulering af krav til de leverede ydelser.

Endvidere fremgår følgende af notatet af 25. februar 1999 vedrørende muligheden for at nedsætte bestyrelsen for Hørsholm Frisygehus som et udvalg i medfør af styrelseslovens § 17, stk. 4:

”Bestyrelsen varetager med ansvar over for økonomiudvalget – og inden for de af amtsrådet vedtagne rammer og budgetter – følgende opgaver:

- Bestyrelsen ansætter og afskediger direktionen for frisygehuset og fastsætter rammerne for direktionens kompetence.
- Bestyrelsen har det overordnede ansvar for driften af frisygehuset. Styrelsesvedtægtens § 15, stk. 2, om sundhedsudvalgets kompetence forudsættes ændret i overensstemmelse hermed, idet det bemærkes, at frisygehusets bestyrelse refererer til økonomiudvalget.
- Bestyrelsen har ansvar for den interne ledelsesfunktion på frisygehuset ...

...

Det forudsættes, at bestyrelsen faktisk gives betydelige frihedsgrader i forbindelse med varetagelsen af ansvaret for driften af frisygehuset. Amtets eksisterende overenskomstgrundlag og andre regler for arbejdstilrettelæggelsen vil fortsat være gældende for frisygehuset, medmindre der indgås anden aftale med arbejdstagerorganisationerne m.fl.

Tilsvarende forudsættes bestyrelsen – inden for de af amtsrådet godkendte rammer – faktisk at opnå en række frihedsgrader med hensyn til ledelse og økonomisk styring af frisygehuset med henblik på størst mulig metodefrihed i forbindelse med løsningen af de opgaver, som tillægges bestyrelsen for frisygehuset.”

Af notatet af 18. maj 1999 fremgår bl.a. følgende:

”Udgangspunktet er, at Frederiksborg Amt giver frihedsgrader indenfor alle områder, som økonomiudvalget – efter overførslen af kompetence fra sundhedsudvalget – selv kan beslutte. Det vil sige, at amtets interne styringsregler på en række områder ophæves for så vidt angår Hørsholm Sygehus. Økonomistyringsprincipper,

som er fastlagt eksternt, f.eks. i Indenrigsministeriets budget- og regnskabsregulativ, vil naturligvis også være gældende for Hørsholm Sygehus.

...

Udgangspunktet er, at amtet via sundhedsudvalget primært skal udøve indflydelse i forbindelse med kontraktindgåelse. I kontrakten fastlægges amtets krav til aktivitetsomfang, kvalitet samt service, og amtets betaling for ydelserne fastlægges.

I princippet vil amtet ved sundhedsudvalget skulle koncentrere sig om to forhold:

- Hvad amtet skal betale for de opgaver, der henlægges til sygehuset (kontraktsummen).
- Sygehusets resultater (mængde, kvalitet og service overfor borgerne).

Styringen af sygehuset er med andre ord – i relation til sundhedsudvalget – analogt med den styring, vi kan foretage i forhold til andre eksterne leverandører med hvem amtet indgår kontrakter.

...

Det foreslås, at sygehuset på det økonomiske område tildeles følgende frihedsgrader:

1. Klinikernes budgetter gives som én samlet ramme. D.v.s. fordeling på løn, varekøb, anskaffelser og tjenesteydelser ophæves.
2. Lønsumsstyring. D.v.s. brugen af stillingsrammer ophæves. Det er kun overholdelse af den økonomiske ramme der tæller, og ikke overholdelse af en tildelt stillingsramme – som i dag er fordelt på op til 15 forskellige personalekategorier.
3. Fri personalesammensætning og frit personaleantal (som en følge af lønsumsstyring):
4. Overførselsadgang mellem budgetårene – både af overskud og underskud.
5. Sygehuset drives efter nettoprincippet. D.v.s. udgiftsbudgettet kan frit forøges, hvis indtægterne øges tilsvarende. Det er kun nettotallet på bundlinien der tæller.
6. Ingen begrænsninger m.h.t. indtægtsdækket virksomhed efter de herfor gældende regler. Indtægtsdækket virksomhed må naturligvis ikke hindre, at sygehuset/klinikken opfylder den med amtet indgåede kontrakt.
7. Ingen begrænsninger m.h.t. anskaffelser. Den enkelte klinik kan selv vælge om man f.eks. vil substituere personaletunge arbejdsgange med indkøb af ny teknologi. Eneste begrænsning er, at anskaffelser skal ske indenfor sygehusets/klinikken samlede økonomiske ramme.
8. Sygehuset/klinikkerne kan indgå leasingaftaler i forbindelse med anskaffelser. Der vil dog gælde en samlet økonomisk leasingramme som sygehuset skal holde sig indenfor.
9. Kontrakter, der indgås med sygehuset/klinikkerne, tilsigtes at være flerårige.

Ovenstående frihedsgrader forudsætter, at en række af amtets interne styringsregler – herunder kasse- og regnskabsregulativet – ophæves f.s.v.a. Hørsholm Sygehus. Der vil blive forelagt konkret sag herom til godkendelse i amtsrådet. Justering af amtets interne styringsregler i relation til Hørsholm Sygehus sker indenfor rammerne af de eksterne regelsæt, herunder Indenrigsministeriets budget- og regnskabsregulativ.”

Af sagsfremstillingen til brug ved økonomiudvalgets behandling af sagen den 19. maj 1999 fremgår bl.a. følgende:

”Modellen indebærer, at der etableres et underudvalg under økonomiudvalget. Underudvalget skal fungere som bestyrelse for Frisygehuset, hvorved Sundhedsudvalgets rolle – som forudsat i budgetaftalen 1998 – ændres fra at være både en bestillerfunktion og udførerfunktion til udelukkende at omfatte bestillerfunktionen.

Hørsholm Frisygehus tildeles særlig kompetence og frihedsgrader i forhold til, hvad der er gældende for amtets øvrige sygehuse.

Frisygehuset tildeles bl.a. følgende kompetencer og frihedsgrader:

- frisygehuset kan selv beslutte, hvordan sygehusets økonomiske ramme skal anvendes. Der vil ingen bindinger være mht. fordeling mellem løn, varekøb, anskaffelser osv.
- frisygehuset kan selv beslutte, hvilket personale frisygehuset har behov for – både for så vidt angår antal som fordeling på faggrupper
- frisygehuset kan frit overføre ressourcer mellem årene
- frisygehuset vil arbejde med en flerårig budgethorisont. Dvs. frisygehusets økonomi fastlægges for en flerårig periode
- frisygehuset er ikke bundet af kapacitetsmæssige bindinger (f.eks. antal senge), men alene af de i kontrakten aftalte mål for antal behandlede patienter samt de fastsatte kvalitetskrav.”

Af sagsfremstillingen fremgår endvidere bl.a. følgende vedrørende bestyrelsens opgaver:

”Bestyrelsen/sygehusdirektionens opgaver kan bl.a. omfatte følgende:

- indgå kontrakt med sundhedsudvalget om, hvilke opgaver Frisygehuset skal varetage for amtet
- indgå kontrakter med de enkelte klinikker – såvel de udbudte som de amtslige
- indgå kontrakter med de tværgående funktioner – såvel de udbudte som de amtslige
- overordnet ansvarlig for driften af Frisygehuset
- ansvarlig for ledelsen og driften af de amtslige klinikker
- ansvarlig for ledelsen og driften af de amtslige tværgående funktioner

- ansvarlig for sygehusets skadeklinik og lokalfunktioner
- ansvarlig for samarbejde og samspil med det øvrige amtslige sundhedsvæsen

Bestyrelsen ansætter sygehusdirektionen.”

Et flertal i økonomiudvalget traf på mødet den 19. maj 1999 beslutning om at indstille til amtsrådet, at bestyrelsen for Hørsholm Frisygehus nedsættes som et særligt udvalg efter styrelseslovens § 17, stk. 4. Indstillingen har følgende ordlyd:

”At der træffes beslutning om, at Hørsholm Sygehus i perioden 1/1 2000 – 31/12 2002 forsøgsvis etableres som selvstændigt resultatcenter, der tilknyttes Økonomiudvalget og ledes af en bestyrelse, som etableres efter Styrelseslovens § 17, stk. 4, og med reference til Økonomiudvalget.

At Sundhedsudvalgets kompetence i relation til Hørsholm Sygehus i samme periode fastlægges til indgåelse af kontrakt(er) med sygehuset på grundlag af den af Amtsrådet godkendte kapacitetsplan samt principperne i amtets udbudspolitik. Sundhedsudvalgets kompetence i relation til driften af Hørsholm Sygehus overføres samtidig til Økonomiudvalget og til det tilknyttede § 17, stk. 4 udvalg.

At bestyrelsen for Hørsholm Sygehus i august 1999 nedsættes med ni medlemmer med følgende fordeling:
- Amtsborgmesteren og yderligere 2 medlemmer af Økonomiudvalget.
- 3 medarbejderrepræsentanter (valgt af og blandt medarbejderne på Hørsholm Sygehus), hvilket muliggør at de tre hovedorganisationsområder repræsenteres.
- 3 eksterne medlemmer.

Formanden udpeges af Økonomiudvalget blandt de eksterne medlemmer. Sygehusets direktør, der ansættes efter opslag, er sekretær for bestyrelsen, der i øvrigt kan indkalde andre personer i konkrete sager.

Udpegningen af medlemmerne til bestyrelsen foretages – for den resterende del af valgperioden – af Amtsrådet på mødet i juni måned 1999.

At der under Amtsrådet etableres en følgegruppe bestående af formanden og næstformanden for henholdsvis Økonomiudvalget og Sundhedsudvalget, partiernes gruppeformænd samt med repræsentanter for relevante faglige organisationer. Amtssundhedsdirektøren er formand for følgegruppen.

Følgegruppen gives løbende indsigt med alle relevante ”succes-mål” i den aftalte forsøgsperiode. Derved sikres kontakten til ledelsen af amtets øvrige sundhedsvæsen, og der sikres gennemskuelighed om andre resultater/konsekvenser end de rent ”produktionsorienterede” (patientflow, operationskvalitet, ventetider, patienttilfredshed) – fx medarbejderfastholdelse, medarbejdertilfredshed, udvikling i faggruppesammensætningen – Følgegruppen skal medvirke til at overføre positive ”forsøgsresultater” til amtets øvrige sundhedsvæsen.

At der etableres en kvartalsvis opfølgning til Økonomiudvalget om økonomi og aktivitetsmål.

At Hørsholm Sygehus' bestyrelse/direktion tillægges beslutningskompetence i overensstemmelse med principperne i vedlagte bilag af 18. maj 1999. Kompetencen mellem Økonomiudvalget, Sundhedsudvalget, Bestyrelsen og Direktionen fastlægges efter gældende regler herfor.

At ændring af amtets delegationscirkulære (X-cirkulære) og styrelsesvedtægt på det nævnte grundlag behandles på amtsrådets møde i august måned. Styrelsesvedtægten skal tillige behandles på amtsrådets møde i september måned."

Sundhedsudvalget behandlede herefter sagen på udvalgets møde den 21. maj 1999.

To medlemmer af sundhedsudvalget, Uffe Thorndahl og Ove C. Alminde, stillede på mødet følgende forslag til beslutning:

"Da det af økonomiudvalgets flertal stillede forslag om at reducere Sundhedsudvalgets kompetence er en misligholdelse af Amtsrådets konstituering efter den gældende styrelsesvedtægt foreslås det i stedet, at underudvalget nedsættes under Sundhedsudvalget, således at den indgåede konstituering respekteres. Samtidig skal underudvalgets beføjelser bringes i overensstemmelse med styrelseslovens § 17, stk. 4, således at underudvalget alene tilægges forberedende og rådgivende funktioner i forhold til Sundhedsudvalget."

Endvidere fremsatte Tonny Husted Nielsen – på vegne af SF i Frederiksborg Amtsråd – på sundhedsudvalgets møde et forslag til beslutning, hvoraf bl.a. følgende fremgår:

"Der foreslås i dagsordenen, at denne påtænkte samlede institution, angives som et frisygehus.

Den er påtænkt ledet af et udvalg nedsat efter styrelseslovens § 17, stk. 4, hvilket efter SF's opfattelse ikke kan anvendes, da styrelsesloven klart siger, at sådanne nedsatte udvalg alene kan optræde med funktioner som:

- rådgivende over for det (de) stående udvalg, Økonomiudvalget og Amtsrådet
- eller ved varetagelse af bestemte hverv.

Det er rigtigt, at der i sådanne nedsatte udvalg efter § 17, stk. 4, kan indgå ikke valgte medlemmer af Amtsrådet, men disse kan ikke tillægges dispositionsret for de områder, der er udvalgt i beskrivelsen af frisygehuset, hvor der bl.a. er nævnt:

- udlicitering/privatisering af tværgående ydelser m.v.

Kontrakterne for de enkelte klinikker skal udformes gennem aftaler med Sundhedsudvalget direkte og med beslutning i Amtsrådet, og kan ikke delegeres, som det er foreslået i indstillingen fra Økonomiudvalget.

...

Den påtænkte konstruktion med en valgt bestyrelse efter styrelseslovens § 17, stk. 4, kan efter SF's mening ikke anvendes overhovedet, og den påtænkte beslutningskompetence kan ikke flyttes lovligt i det skitserede omfang.

Skal modellen gennemføres, vil det kræve en særlig hjemmel i en form for forsøgsparagraf, om der fortsat fastholdes en model, hvor den reelle besluttende kompetence flyttes fra stående udvalg, der efter gældende lovgivning er det styrende, planlæggende og besluttende organ for sundhedsområdet.

Indenrigsministeren må derfor, inden en endelig forhandling gennemføres i udvalg og amtsråd, forespørges om lovligheden af tillægelse af den udvidede kompetence, der er påtænkt til den foreslåede bestyrelsesform.

Endvidere skal det påpeges, at der ikke kan ske indskrænkning i partiernes mulighed for opnåelse af pladser i et nedsat § 17, stk. 4 udvalg, hvor pladserne fordeles efter de normale valgeregler for de folkevalgte (valggrupper), hvorefter der kan ske en supplerer med andre interessenter."

De to beslutningsforslag blev nedstemt af et flertal i sundhedsudvalget.

Herefter vedtog et flertal i sundhedsudvalget økonomiudvalgets indstilling med følgende tilføjelser:

"At der til ombygning af Hørsholm Sygehus afsættes et beløb på 50 mio. kr. finansieret af den likvide beholdning. De første 25 mio. kr. ydes afdragsfrit, medens beløb udover 25 mio. kr. afdrages af sygehuset efter princippet for intern lease over 15 år og baseret på markedsrenten.

At valg af model for ombygning af Hørsholm Sygehus – herunder afklaring af spørgsmålet om evt. tilbygning og frasalg – sker efterfølgende efter indstilling fra Bestyrelsen."

På et møde i økonomiudvalget den 25. maj 1999 stemte to af økonomiudvalgets medlemmer for og to imod sundhedsudvalgets flertalsindstilling. De resterende tre udvalgsmedlemmer deltog ikke i sagens behandling. Økonomiudvalget indstilling fra mødet den 19. maj 1999 fastholdtes således.

Et flertal i Frederiksborg Amtsråd vedtog på et møde den 26. maj 1999 økonomiudvalgets indstilling.

I brev af 3. juni 1999 klagede amtsrådsmedlem Tonny Husted Nielsen til Indenrigsministeriet over amtsrådets beslutning om at nedsætte bestyrelsen for Hørsholm Frisygehus som et særligt udvalg i medfør af styrelseslovens § 17, stk. 4.

Økonomiudvalget behandlede på et møde den 7. juni 1999 spørgsmål om valg af medlemmer til bestyrelsen for Hørsholm Frisygehus samt spørgsmål om vederlag til bestyrelsesmedlemmerne.

På mødet besluttede økonomiudvalget at indstille til amtsrådet, at tre af medlemmerne af bestyrelsen for Hørsholm Frisygehus skulle udpeges af amtsrådet på et møde den 17. juni 1999, og at de øvrige medlemmer skulle udpeges i august 1999. Endvidere besluttede økonomiudvalget at indstille spørgsmålet om vederlag til drøftelse i amtsrådet.

I brev af 15. juni 1999 anmodede Indenrigsministeriet i anledning af Tonny Husted Nielsens klage Frederiksborg Amtsråd om en udtalelse.

I brev af 15. juni 1999 rettede amtsrådsmedlem Uffe Thorndahl henvendelse til Indenrigsministeriet med henblik på ministeriets udtalelse om en række forhold i forbindelse med amtsrådets beslutning på mødet den 26. maj 1999.

Indenrigsministeriet anmodede ved brev af 17. juni 1999 Frederiksborg Amtsråd om, at henvendelsen fra Uffe Thorndahl indgik i amtsrådets udtalelse til ministeriet.

På et møde den 17. juni 1999 besluttede Frederiksborg Amtsråd at udsætte dagsordenspunktet vedrørende valg af medlemmer til bestyrelsen for Hørsholm Frisygehus samt vedrørende vederlag til bestyrelsen til amtsrådets møde den 19. august 1999.

I brev af 7. juli 1999 har Frederiksborg Amtskommune rettet henvendelse til Indenrigsministeriet. Af brevet fremgår bl.a. følgende:

"Amtsrådet havde, som det fremgår af vedlagte dagsordenspunkt, planlagt at behandle en del af udpegnings sagen på amtsrådets møde den 17. juni 1999. Denne sag blev imidlertid udsat til behandling på amtsrådets møde den 19. august 1999, hvor alle 9 medlemmer forudsættes udpeget af amtsrådet.

...

Hørsholm Sygehus' funktion vil dække ca. 10% af amtets samlede sygehusvæsen, dvs. en relativ begrænset del af det forretningsområde, som ellers henhører under sundhedsudvalget, og desuden er funktionen ydermere begrænset således, at sygehusets direktion og bestyrelse (§ 17, stk. 4-udvalget) under ansvar over for økonomiudvalget og amtsrådet – om end med betydelige frihedsgrader – skal varetage driften og udførelsen af sygehusets opgaver. Derimod vil omfanget af sygehusets ydelser til amtet fortsat være undergivet den via sundhedsudvalget, økonomiudvalget og amtsrådet godkendte sundhedsplan samt kapacitets- og aktivitetsplaner, hvilket omfang skal reguleres i aftaler herom indgået mellem sundhedsudvalget og sygehusets bestyrelse.

Foruden det faktum, at Hørsholm Sygehus kun dækker en begrænset del af funktionsområdet for amtets sygehusvæsen, skal specielt fremhæves, at det særlige udvalg er tidsbegrænset på forsøgsbasis i 3 år.

Det skal tillige fremhæves, at økonomiudvalget inddrages i overensstemmelse med styrelseslovens § 18, stk. 5, der som bekendt bl.a. er forudsat at skulle medvirke til nedsættelse af færre stående udvalg.

Det skal endelig nævnes, at det er tilsigtet at give direktionen for Hørsholm Sygehus en vidtgående kompetence.

På dette grundlag er udarbejdet vedlagte forslag til:

- 1) Ændring af amtets styrelsesvedtægt, og
- 2) Supplement til amtsrådets delegationsbestemmelser (X-cirkulæret)."

Af det vedlagte forslag til ændring af Frederiksborg Amtskommunes styrelsesvedtægt fremgår, at den umiddelbare forvaltning af driften af Hørsholm Sygehus i perioden 1. januar 2000 – 31. december 2002 overføres fra sundhedsudvalget til økonomiudvalget, idet kontraktsindgåelse med sygehuset dog varetages af sundhedsudvalget.

Af det vedlagte forslag til supplement til amtsrådets delegationsbestemmelser fremgår bl.a., at Frederiksborg Amtsråd træffer beslutning om årsbudget, tillægsbevillinger til driftsbudgettet, anlægsbevillinger, godkendelse af årsregnskabet samt træffer beslutning om revisionsberetningen vedrørende årsregnskabet.

Endvidere fremgår det af forslaget, at bestyrelsen for Hørsholm Frisygehus træffer beslutning om bl.a. ressourceoverførsel mellem budgetårene af såvel overskud som underskud, valg af driftsmetoder, ind-

gåelse af kontrakter med sundhedsudvalget om sygehusets opgaver og betalingen herfor, ansættelse og afskedigelse af sygehusets direktion samt om udbud af tværgående funktioner. Det fremgår desuden, at bestyrelsen træffer beslutning om anvendelse af bevillinger inden for det godkendte budget, leje- og leasingaftaler inden for godkendt samlet leasingramme, personaleanvendelse, driften af sygehuset og samarbejde og samspil med det øvrige amtslige sundhedsvæsen, samt fastsættelse af og indgåelse af aftaler om løn m.v.

Indenrigsministeriets udtalelse:

Det tilsyn, som Indenrigsministeriet udøver over for amtskommunerne, er et retligt tilsyn. Tilsynet omfatter kun spørgsmålet om, hvorvidt der er sket en overtrædelse af lovgivningen, herunder offentligretlige retsgrundsætninger, jf. § 47 og § 61, i lov om kommunernes styrelse (lovbekendtgørelse nr. 59 af 29. januar 1998).

Det er i styrelsesloven fastsat, at den umiddelbare forvaltning af kommunens anliggender varetages af et økonomiudvalg samt et eller flere stående udvalg, jf. § 17, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse.

Bestemmelsen i styrelseslovens § 17, stk. 1, forudsætter endvidere, at udvalgssystemet som udgangspunkt omfatter alle kommunens anliggender. Det følger heraf, at kommunalbestyrelsens kompetenceområde må være opdelt mellem udvalgene således, at ethvert anliggende henhører under økonomiudvalget eller et stående udvalg.

Reglerne om særlige udvalg fremgår af styrelseslovens § 17, stk. 4. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

”Stk. 4. I øvrigt kan kommunalbestyrelsen nedsætte særlige udvalg til varetagelse af bestemte hverv eller til udførelse af forberedende eller rådgivende funktioner for kommunalbestyrelsen, økonomiudvalget eller de stående udvalg. Kommunalbestyrelsen bestemmer de særlige udvalgs sammensætning og fastsætter regler for deres virksomhed.”

Det antages, at kommunalbestyrelsen ikke ved nedsættelsen af et særligt udvalg kan indskrænke den kompetence, der ifølge styrelsesloven og styrelsesvedtægten er henlagt til økonomiudvalget eller et stående udvalg. Der kan således ikke i forbindelse med nedsættelsen af et særligt udvalg gøres indgreb i økonomiudvalgets eller det stående udvalgs beføjelser til at varetage den umiddelbare forvaltning af udvalgets sagsområde.

Der henvises herved til den kommenterede kommunale styrelseslov, 1996, side 123, Erik Harder, Dansk Kommunalforvaltning I, 1988, side 283 f., og Preben Espersen, Delegation i kommunestyret, 1995, side 84 f.

Af bemærkningerne til lov nr. 629 af 23. december 1980, hvorved 2. pkt. blev indføjet i styrelseslovens § 17, stk. 4, fremgår bl.a. følgende:

”Med hensyn til udvalgenes virksomhed gælder, at de stort set har været tænkt som sagsforberedende eller rådgivende organer. Dog er der en hjemmel til at henlægge varetagelsen af bestemte hverv til særlige udvalg, og sigtet hermed har især været en varetagelse af sådanne midlertidige funktioner som ovenfor nævnt. Der er ikke

med den her foreslåede tilføjelse til bestemmelsen ønsket nogen ændring i denne adgang til at henlægge varetagelsen af bestemte, midlertidige hverv, herunder tillige en begrænset, midlertidig beslutningsret, til særlige udvalg.”

Under forudsætning af, at der ikke gøres indskrænkninger i økonomiudvalgets eller de stående udvalgs kompetence antages det således, at der i bestemmelsen i styrelseslovens § 17, stk. 4, er hjemmel til at nedsætte særlige udvalg under økonomiudvalget eller et stående udvalg, som tillægges beslutningsret inden for et bestemt, nærmere afgrænset område.

Henlæggelse af sådanne afgrænsede administrative funktioner til et særligt udvalg vil ikke ophæve kommunalbestyrelsens ansvar for styringen af økonomiudvalgets eller det stående udvalgs sagsområde, ligesom økonomiudvalget eller det stående udvalg fortsat vil have ansvaret for det pågældende sagsområde. Endvidere vil det særlige udvalg være undergivet instruktions- og kontrolbeføjelser, og alle spørgsmål vedrørende det særlige udvalgs sagsområde vil kunne rejses i kommunalbestyrelsen og det stående udvalg.

Et særligt udvalg kan imidlertid ikke tillægges almindelige administrerende funktioner. Såfremt det pågældende sagsområde ønskes udskilt fra de eksisterende stående udvalg eller økonomiudvalget, må der oprettes et nyt stående udvalg.

Der kan herved henvises til den kommenterede kommunale styrelseslov, 1996, side 124, og Harder, Dansk Kommunalforvaltning I, 1988, side 284.

Det fremgår af det materiale, der har ligget til grund for Frederiksborg Amtsråds beslutning på mødet den 26. maj 1999, at bestyrelsen for Hørsholm Frisygehus skal have det overordnede ansvar for driften af sygehuset, herunder kompetencen til at træffe beslutning om overførsler af overskud og underskud mellem budgetårene, indgåelse af kontrakter med sundhedsudvalget om sygehusets opgaver og betalingen for ydelserne, ansættelse og afskedigelse af sygehusets direktion, og samarbejde med det øvrige amtslige sundhedsvæsen.

Efter Indenrigsministeriets opfattelse har Frederiksborg Amtsråd herved på mødet den 26. maj 1999 truffet beslutning om at tillægge det særlige udvalg almindelige administrerende funktioner i forhold til Hørsholm Frisygehus.

En sådan beslutning er efter Indenrigsministeriets opfattelse i strid med bestemmelsen i styrelseslovens § 17, stk. 4, jf. det ovenfor anførte.

For så vidt angår spørgsmålet om dispensation til nedsættelse af det særlige udvalg fremgår det af styrelseslovens § 65 c, stk. 1, at kommunalbestyrelsen – med Indenrigsministeriets godkendelse – i styrelsesvedtægten kan fastsætte regler gældende for en valgperiode, der afviger fra bl.a. styrelseslovens § 17. En sådan dispensation vil således højst kunne gælde for en valgperiode, dvs. indtil udgangen af 2001.

Indenrigsministeriet vil være indstillet på at imødekomme en ansøgning fra amtsrådet om, at der i styrelsesvedtægten fastsættes regler om nedsættelse af et særligt udvalg som sygehusbestyrelse gældende indtil 31. december 2001, der fraviger reglerne i styrelseslovens § 17.

Det bemærkes herved, at Indenrigsministeriet har lagt til grund, at amtsrådets fortsat vil have ansvaret for styringen af den virksomhed, der varetages af det særlige udvalg, at økonomiudvalget vil skulle varetage den umiddelbare forvaltning af driften af sygehuset, og at der i økonomiudvalget (og amtsrådet) vil kunne rejses spørgsmål om ethvert anliggende, der er henlagt til det særlige udvalg.

Med venlig hilsen

Christian Schønau